

# Azpi-harmonia



Jakoba Errekondo

Trinitate eguna da gaur. Eguzkia Aries konstelazioaren parean sartu zenean udaberriari ekin genion; udaberriari sartuta, lehen ilargi betea izan zuen aste igaro genuen –batzuek aste santua deitzen dioten hori–, eta igande horretako ospakizunak ere bete genituen. Bai, aberri eguna, bai; ilargiak esaten digu noiz den aberri eguna, udaberriko lehen ilargi betea duen asteko igandea. Igande horretatik abiatu eta zazpi eguneko zazpi aste igaro behar ditu katolikoak maiatzeko pazkora iristeko; batzuetan maiatzean eta beste batzuetan ekainean izaten den mendekostera. Erljioak ere ilargiaren musikan dantzatzen baitu... Pasa zen zazpigarren igande hori, eta gaur da trinitate eguna, zortzigarren igandea.

Egun handia da zenbait tokitan, Mendaron, adibidez. Bertan trinitate eliza dute, zaharra oso, eta garai batean bezala ikaragarritzko ospea du. Berak bezala bertako ospakizunek: herri kirol, erromeria... Urrutitik etortzen da jendea. Badaezpada denboraz abiatuko ziren etxetik, elizara sartu aurretik zeregin asko izango dute eta. Elizbideetan barrena, abarkak lokaztuta iritsiko dira, eta ezin, bada, mezetara kuxidade horretan sartu. Patrikan edo fardelean ekarritako apreta txukunak jantzi, eta meza aurre-



Mihilua (*Foeniculum vulgare*).

WOUTER HAGENS-CC BY SA

tik, gorputza eta gogo berotzeko pare bat anis hartu.

Elizan ere zorua lurra bera izan, ordea. Atetik aldarerainoko karrajua kenduta, jendeak zutik edo belauniko behar duen toki, lur gorria. Horri erantsi ordubete edo gehiago bidean gora eta behera ibilita etorri denaren izerdi usaina. Eta anisaren lurrunetan... Ospakizunari harmonia pixka batekin ekiteko, lurra den zoruan mihilua zabalitzen da, erruz. Azpiak egiten diz-

kiote jende aziendari. Mihiluak usain handia du, eta udaberriaren goreneko sasoi honetan puri-purian da. Jendea sartu ahala, zanpatu eta hedatzen den usaina ederra da. Gustatu egin behar! Gombitalarria pizten dionik ere bada tartean...

Azpi-harmonia sortzen duen mihilua, *Foeniculum vulgare*, eta goi-harmonia dakarren anisa egiteko gaia den *Pimpinella anisum*, anis-belarra, famili berekoak dira, Apiaceataarrak. ■



**Goizper Group**  
Elkarlanean garatzen

Goizper, 50 urte baino gehiago, handitzen, berritzen eta gizarte eta ingurumenarekin konprometituta.

www.goizper.com Tel. 943 786 000



**GOIZPER**  
ZURE KIDEA POTENTZI  
TRANSMISIOKO OSAGAIAITAN



**Goizper Ihintadura**  
ZURE KIDE POTENTZ  
IHINTADURA ZEHATZA

MATARI IK  
OSATU ZURE

**Goizper Bioteknologia**  
NATURAN INSPIRATUA

goizper oabe

## BIZI BARATZEA

### Gure kultura iraultzen ari den liburua

Bloga: [www.argia.eus/bizi-baratzea](http://www.argia.eus/bizi-baratzea) · [@bizibaratzea](https://twitter.com/bizibaratzea)

## EGUBERRITARAKO OPARIA

LIBURUA ETA ILARGIAREN EGUTEGIA

**Salneurria: 23 €**  
**Harpideentzat: 19,50 €**

Durangoko Azokan eta ARGIA n lurre lantzeko lanabesak eskuratu ditzakezu: *Bizi Baratzea* liburua eta 2016ko Ilargiaren Egutegia. Usurbilgo Alkartasuna Kooperatibarekin elkarlanean atera dugu egutegia Pello Zabalak aukeratutako esaerekin. Hilero lan nagusiak, ilargiaren kokapena eta egutegi biodynamikoaren araberrako eguneroko joerak azaltzen ditu.



## AURKEZPEN HITZALDIAK

Hauk dira ondorengo hitzorduak:

### Abenduaren 4tik 8ra

Durangoko Azoka

Bizi Baratzeak saltokia izango du. Lehenbiziko egunean liburuaren aurkezpena egingo da, eta egunero kontsultategia eta liburuak sinatzeko aukera egongo da Jakoba Errekondorekin.

### Abenduak 10

Hondarribia

Lekua zehazteke, 19:00ean.

### Abenduak 16

Altzo

Udaletxeko aretoan, 19:30ean.

### Abenduak 22

Belauntza

Lekua zehazteke, 18:30ean.

## BASOAK EZINBESTEKOAK DIRA: DENAK MAILA BEREAN??



## KOMIKILARIAK ERREKONDOREN KONTSULTAN

Basotik edan izan dugu euskaldunok, herrigalea asetzeko behar izan duguna. Edan eta jan. Basoa izan da gure zibilizazioaren oinarria. Espiritualtasuna baino oinarritzkoagoa, eta erlijioaren aldean beharrezkoa. Gure iruditerian, gure kulturen zeresan ikaragarria du basoak.

Basoak ere bai, munta, itzal eta ospe handia du. Biziko bagara egunero edan behar; hau da, edalontziak salbatzen gaitu. Eta edalontzia aukeratzerakoan txoratzen ere ez ote garen ari... Gauza bat da edan behar eta eroso izatea eta bestea guztiz fina, mokofina, ahozuria, mokozuria, ahofina, aise-

nahia, limurkorra, litxarrera eta atsegalea. Maiz edalontziari gehiago begiratzen diogu barruan darmanari baino. Garai batean sagardoa edateko botilari lepotik heldu eta basoaren ahoan bertan nola zerbitzatzen zuten gogoan dut. Asurriesen azkenekoz izan naizenean jatetxe dotore asko batean aiton apain batek sagardoa botilaren muturretik nola edaten zuen ikasi nuen, elegante asko. Gero buruaren gainetik zerbitzatu behar omen da... Burua eta basoa bakoitz bere tokian!

Jakoba Errekondo